

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O
PROBLEMATICI NAPLATE
ŽUPANIJSKIH POREZA U
OSJEČKO-BARANJSKOJ
ŽUPANIJI**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za javne financije
Osječko-baranjske županije*

Osijek, studenoga 2015.

**INFORMACIJA O
PROBLEMATICI NAPLATE
ŽUPANIJSKIH POREZA U
OSJEČKO-BARANJSKOJ
ŽUPANIJI**

Temeljem članka 5. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine" broj 117/93., 33/00., 73/00., 59/01., 107/01., 117/01., 150/02., 147/03., 132/06., 73/08., 25/12. i 147/14. - nastavno: Zakon o financiranju) županijski porezi su porez na nasljedstva i darove, porez na plovila, porez na automate za zabavne igre i porez na cestovna motorna vozila. Sukladno Odluci o županijskim porezima ("Županijski glasnik" broj 10/01.) do 31. prosinca 2010. godine razrez i naplatu županijskih poreza, u ime i za račun Osječko-baranjske županije obavljala je Porezna uprava Ministarstva financija. Za obavljanje ovih poslova Poreznoj upravi je pripadala naknada u iznosu 5% od ukupno naplaćenih prihoda.

Skupština Osječko-baranjske županije je 21. prosinca 2010. godine donijela Odluku o županijskim porezima ("Županijski glasnik" broj 15/10.), koja je stupila na snagu 1. siječnja 2011. godine, a po kojoj Upravni odjel za javne financije kao porezno tijelo (nastavno: porezno tijelo) provodi razrez i naplatu poreza na nasljedstva i darove, poreza na plovila i poreza na cestovna motorna vozila.

Bez obzira na zakonsku obvezu poreznih obveznika o prijavi poreza i dostavi dokumenata potrebnih za provođenje postupka, kod utvrđivanja poreza na nasljedstva i darove, kao najopsežnijeg postupka, sukladno načelu ekonomičnosti, službenici poreznog tijela provode radnje u postupku po službenoj dužnosti. Shodno tome, uspostavljeni su kontakti s javnim bilježnicima i općinskim sudovima koji redovno dostavljaju poreznom tijelu pravomoćna rješenja o nasljeđivanju. Kako su zakonski propisana razna oslobođenja od ovog poreza, kao i olakšice, radi utvrđivanja točnog i potpunog činjeničnog stanja uspostavljaju se kontakti s nasljednicima radi upoznavanja s njihovim pravima i obvezama. Također su uspostavljeni izuzetno dobri kontakti s bankama, fondovima, zavodima, centrima, dioničkim društvima i drugima, obzirom da je za svaku pojedinu pokretninu koja se nasljeđuje iz ostavinske mase potrebno utvrditi točan iznos gotova novca ili vrijednosnica, a u rješenjima o nasljeđivanju navedena je samo vrsta pokretnine. Ovo porezno tijelo je od siječnja 2011. godine zaprimilo 12.809 pravomoćnih rješenja o nasljeđivanju, odnosno ugovora o darovanju. Do 10. studenoga 2015. godine temeljem 9.992 rješenja o nasljeđivanju i darovnih ugovora nasljednici, odnosno daroprimatelji oslobođeni su plaćanja poreza sukladno članku 14. Zakona o financiranju, dok je nasljednicima, odnosno daroprimateljima utvrđen porez temeljem 2.817 rješenja, odnosno darovnih ugovora. Nakon provedenih postupnih radnji vrlo često se obustavlja postupak radi nepostojanja porezne osnovice, jer je stanje na naslijeđenim računima u negativnom iznosu.

Unatoč oslobođenjima i olakšicama, kao i sve manjim iznosima gotova novca u ostavinskoj masi koji čine poreznu osnovicu kod poreza na nasljedstva i darove, prihod proračuna Osječko-baranjske županije od ovog poreza se svake godine povećava u odnosu na prethodno razdoblje. Tako je primjerice, u 2014. godini prihod od ovog poreza iznosio 257.802,01 kuna, dok je do 10. studenoga 2015. godine dostigao iznos od 665.363,11 kuna i to prvenstveno iz razloga sustavnog poduzimanja aktivnosti u svrhu naplate ove vrste prihoda. Usporedno, unazad desetak godina naplaćeni prihodi po ovoj osnovi bili su znatno manji (u 2003. godini 24.138,95 kuna, u 2004. godini 10.195,07 kuna, a u 2005. godini 34.865,87 kuna).

Kod poreza na plovila i poreza na cestovna motorna vozila postupak utvrđivanja poreza je jednostavniji, jer se podaci o vlasništvu, kao i osobine plovila, odnosno cestovnog motornog vozila dobivaju od Lučke kapetanije, odnosno Ministarstva unutarnjih poslova. Problemi naplate nastaju radi promjene vlasništva, trajnih odjava vozila tijekom godine, kao i radi mogućeg dvostrukog oporezivanja. Naime, porez na cestovna motorna vozila se naplaćuje, sukladno odredbi članka 19.

stavak 6. Zakona o financiranju prema sjedištu, odnosno prebivalištu obveznika. Kako veliki broj obveznika ima prijavljeno boravište na području drugih županija, često se događa da im bude pogrešno utvrđen ovaj porez. Porezno tijelo po službenoj dužnosti u ovim slučajevima potražuje uplatu pogrešno utvrđenog poreza iz proračuna drugih županija u proračun Osječko-baranjske županije. Dobivajući Rješenja o nasljeđivanju utvrđuje se eventualno postojanje duga poreza na plovila ili poreza na cestovna motorna vozila ostavitelja i po službenoj dužnosti zadužuju nasljednici, sukladno članku 22. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine" broj 147/08., 18/11., 78/12., 136/12., 73/13. i 26/15.). Ovo su tekući problemi koji se nakon petogodišnjeg provođenja razreza i naplate županijskih poreza vrlo kvalitetno rješavaju.

Porez na plovila se naplaćuje vlasnicima plovila po mjestu registracije plovila, bez obzira na prebivalište vlasnika. Od preuzimanja poslova naplate poreza vidljivo je povećanje prihoda od poreza na plovila, ali i povećanje broja oporezivih plovila. S druge strane, prihod od poreza na cestovna motorna vozila unazad nekoliko godina je općenito objektivno smanjen, prvenstveno zbog ekonomske krize koja je uzrokovala smanjenje kupovne moći, a time i sve manji broj novih vozila. Naime, porez na cestovna motorna vozila se naplaćuje vlasnicima vozila do deset godina starosti osobnih registriranih automobila i motora snage do 20 kW, uz napomenu da se ovisno o snazi motora iznos poreza smanjuje nakon dvije godine i ponovno nakon pet godina starosti. Znatno je smanjen broj i sve je veća starost vozila zbog čega vlasnici prestaju biti porezni obveznici ili je porezna osnovica manja. Shodno navedenom, a temeljem službeno dobivenih podataka donesena su porezna rješenja za razdoblje od 2011. do 2015. godine, kako slijedi:

GODINA RAZREZA	BROJ REGISTRIRANIH AUTOMOBILA I MOTOCIKALA	IZNOS UTVRĐENOG POREZA	BROJ PLOVILA	IZNOS UTVRĐENOG POREZA
2011.	37.259	12.717.045,44	37	13.900,00
2012.	35.151	11.407.830,30	37	13.700,00
2013.	33.057	10.885.365,86	53	17.500,00
2014.	27.506	9.679.917,47	126	36.600,00
2015.	25.818	9.602.519,13	114	34.800,00

Kako su porez na plovila i porez na cestovna motorna vozila godišnji porezi, nakon preuzimanja poslova razreza i naplate županijskih poreza, porezno tijelo svake godine pri dostavi poreznog rješenja za tekuću godinu obavještava porezne obveznike o postojanju duga iz prethodnih razdoblja, dok su poreznim obveznicima kojima nije razrezivan porez u tekućoj godini slane pismene opomene s iznosom duga. Osim toga, putem sredstava javnog informiranja Osječko-baranjska županija je obavijestila porezne obveznike o radnom vremenu, adresi i načinu kontaktiranja sa službenicima poreznog tijela omogućavajući transparentnu komunikaciju telefonskim putem, dostavom pismena putem elektroničke pošte, kao i uvida u stanje duga pomoću OIB-a poreznog obveznika na dan provjere na web stranici Osječko-baranjske županije.

Kod postojanja duga poreznih obveznika pravnih osoba, provodeći postupak utvrđeno je brisanje nekih pravnih osoba iz sudskog registra radi okončanog stečajnog postupka nad njima, te je, sukladno članku 137. stavak 1. točka 2. Općeg poreznog zakona, porezno tijelo po službenoj dužnosti otpisalo dug. Istovremeno, redovno prateći otvaranje stečajnih postupaka, kao i postupaka predstečajne nagodbe, prijavljene su tražbine u stečajnom postupku nad dvadeset i devet poreznih dužnika i šest u postupku predstečajne nagodbe. Ovi postupci su u tijeku, a sve tražbine Osječko-baranjske županije su prihvaćene, a neke su do sada i naplaćene. Isto tako, porezno tijelo je zaprimilo veliki broj zahtjeva, odnosno žalbi na porezna rješenja iz različitih razloga. Većina zahtjeva, odnosno žalbi odnosila se na porez na cestovna motorna vozila gdje je, suprotno odredbi članka 18. stavak 2. Zakona o financiranju pogrešno utvrđen porez osobama koje su u cijelosti bile oslobođene plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost pri nabavi vozila. Također, kako su neki porezni obveznici imali dug iz razdoblja od 2003. godine i nadalje, zaprimljen je velik broj zahtjeva za zastaru. Prije usvajanja zahtjeva za zastaru, sukladno odredbama članka 94. i 95. Općeg poreznog zakona, provodeći upravni

postupak, porezno tijelo je utvrdilo postojanje, odnosno nepostojanje prekida tijeka zastare na način da je službenim putem zatražilo od Ispostava Porezne uprave s područja Osječko-baranjske županije dokaz o poduzetim mjerama za naplatu duga do 31. prosinca 2010. godine za svakog pojedinog podnositelja zahtjeva.

Sukladno članku 163. Općeg poreznog zakona porezno tijelo kao prvostupanjsko tijelo može žalbu odbaciti ili izmijeniti porezni akt ukoliko utvrdi činjenice koje upućuju na drugačije rješavanje stvari. O svim zahtjevima je odlučeno poreznim rješenjem, sukladno načelima upravnog i poreznog postupka. Do 10. studenoga 2015. godine porezno tijelo je donijelo 3.377 poreznih rješenja temeljem zaprimljenih žalbi, odnosno zahtjeva za zastaru. Kod nepostojanja osnove za izmjenu poreznog akta, zaprimljene žalbe su proslijeđene drugostupanjskom poreznom tijelu. Tako su do sada Ministarstvu financija - Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak, Službi za drugostupanjski porezni postupak podnesene dvadeset i dvije žalbe. Drugostupanjsko tijelo je do sada riješilo šesnaest predmeta, dok je drugostupanjski postupak nad šest predmeta u tijeku. Od riješenih predmeta trinaest žalbi je odbijeno, a tri žalbe su usvojene i predmeti su vraćeni na ponovni postupak. Sve tri žalbe su usvojene iz razloga što su se žalitelji pozvali na tvrdnju da im nisu uručena porezna rješenja. Pri preuzimanju poslova provođenja razreza i naplate županijskih poreza ovo porezno tijelo preuzelo je od Porezne uprave samo podatke o stanju duga pojedinog poreza bez predaje arhivske građe, odnosno poreznih rješenja iz kojih bi bilo vidljivo o kojem se vozilu, odnosno plovilu radi, kao ni dostavnica iz kojih bi bilo moguće utvrditi način i vrijeme dostave rješenja.

Tijekom 2014. godine dobiveni su podaci o poreznim rješenjima od 2005. do 2010. godine. Kako su ova rješenja ovršne isprave, porezno tijelo je pokrenulo ovršne postupke pljenidbom i prijenosom novčanih sredstava po svim računima ovršenika, sukladno Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ("Narodne novine" broj 91/10. i 112/12.) nad poreznim dužnicima. Pokrenuto je 5.825 ovršnih postupaka, od toga u 2014. godini 3.261, a u 2015. godini 2.564 ovršnih postupaka. Prisilnom naplatom u cijelosti je podmiren dug 2.960 ovršenika. Ukoliko ovršenik nema otvorenih računa, nakon obavijesti Financijske agencije, porezno tijelo je naložilo Ministarstvu unutarnjih poslova stavljanje zabrane otuđenja vozila koja su u vlasništvu tog ovršenika, sukladno člancima 158. Općeg poreznog zakona i 161. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj 112/12., 25/13. i 93/14.).

Sukladno stajalištima poreznopravne i sudske prakse, nastupanjem apsolutne zastare porezno tijelo gubi pravo na prisilno ostvarenje prava na naplatu poreza u postupku ovrhe. Apsolutni rok zastare, sukladno članku 96. stavak 1. Općeg poreznog zakona nastupa za šest godina, računajući nakon isteka godine u kojoj je utvrđena porezna obveza. Dakle, ukoliko nije pokrenut postupak prisilne naplate, istekom roka od šest godina porezno tijelo ne može ostvariti pravo na naplatu prisilnim putem. S obzirom na postojanje duga koji nije naplaćen ni nakon poduzetih mjera, a sukladno članku 120. stavak 4. Općeg poreznog zakona koji propisuje da čelnik poreznog tijela može donijeti odluku o otpisu poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa koji je ostao nenaplaćen nakon proteka roka od četiri godine od nastupanja apsolutnog roka zastare prava na naplatu poreznog duga, dug utvrđen zaključno s 2004. godinom postao je nenaplativ. Ako bi porezni obveznik svojevóljno izvršio uplatu na ime poreznog duga nakon što je porezni dug otpisan radi zastare i nenaplativosti, sukladno stavku 5. ovog članka, porezno tijelo ponovno evidentira iznos poreznog duga.

Nakon naplate dijela duga iz prethodnih razdoblja, kao i nakon prihvaćanja podnesenih zahtjeva za priznanje apsolutne zastare, na dan 10. studenoga 2015. godine glavnica postojećeg duga poreza na cestovna motorna vozila iznosi za 2003. godinu 161.613,74 kuna, a za 2004. godinu 187.545,33 kuna, što ukupno iznosi 349.159,07 kuna. S pripadajućim kamatama ukupan dug, zaključno s 2004. godinom iznosi 827.829,07 kuna.

Na dan 10. studenoga 2015. godine glavnica postojećeg duga poreza na plovila iznosi za 2003. godinu 800,00 kuna. S pripadajućim kamatama ukupan dug, zaključno s 2004. godinom iznosi 1.878,97 kuna.

Nenaplativa potraživanja po osnovi poreza na cestovna motorna vozila i poreza na plovila koja je, sukladno zakonskim propisima potrebno otpisati, na dan 10. studenoga 2015. godine iznose:

	glavnica	kamate	ukupno
<i>porez na cestovna motorna vozila</i>	<i>349.159,07</i>	<i>478.670,00</i>	<i>827.829,07</i>
<i>porez na plovila</i>	<i>800,00</i>	<i>1.078,97</i>	<i>1.878,97</i>
<i>ukupno</i>	<i>349.959,07</i>	<i>479.748,97</i>	<i>829.708,04</i>

Shodno navedenom, pročelnica Upravnog odjela za javne financije Osječko-baranjske županije, kao čelnik poreznog tijela, do kraja godine donijet će odluku o otpisu utvrđenog poreznog duga koji je postao nenaplativ, odnosno duga iz porezno-dužničkog odnosa koji je ostao nenaplaćen nakon proteka roka od četiri godine od nastupanja apsolutnog roka zastare prava na naplatu poreznog duga, zaključno s 2004. godinom, a sa stanjem duga na dan 31. prosinca 2015. godine.

Temeljem članka 30. točka 5. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01.,9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09. i 2/13.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na ____ sjednici _____ godine

Z A K L J U Č A K

povodom razmatranja Informacije o problematici naplate županijskih poreza u Osječko-baranjskoj županiji

I.

Skupština prihvaća Informaciju o problematici naplate županijskih poreza u Osječko-baranjskoj županiji, koju je pripremio Upravni odjel za javne financije Osječko-baranjske županije.

II.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa:
Urbroj:

Predsjednik
Antun Kapraljević